

YAPAY ZEKÂ ETİĞİ VE HUKUKU- GÜNCEL SORUNLAR ÇALIŞMA GRUBU

Sorumlu öğretim üyesi:

Doç. Dr. Elif Küzeci

Yapay Zekâ (YZ) modellerinin yaşamın her alanına nüfuz ettiği çağımızda teknolojinin teknik kapasitesini anlamak kadar, onu çevreleyen hukuksal ve etik soruları tartışmak da kritik öneme sahiptir. Bu çalışma grubu kapsamında, YZ'ye ilişkin temel kavramları berraklaştırılması, mevcut ve geliştirilmekte olan yasal düzenlemelerin etki ve sınırlarının değerlendirilmesi ve evrensel etik ilkelerin oluşturulmasına yönelik çabaların eleştirel bir gözle incelemesi hedeflenmektedir. Güncel örnekler, mahkeme kararları ve ulusal–uluslararası düzenleyici girişimler tartışmaların temel kaynaklarını oluşturacaktır. Ayrıca katılımcıların disiplinler arası ve yaratıcı düşüncesini teşvik etmek amacıyla, tartışma başlıklarıyla ilişkili bilim kurgu eserleri, edebî metinler ve çeşitli sanatsal çalışmalar da koordinatör öğretim üyesi tarafından akışa dahil edilecektir. Böylelikle hızla dönüşen bu alanda hem teorik hem pratik hem de edebi açıdan zenginleştirilmiş çok boyutlu bir tartışma zemini sunulması, bilgiye dayalı ve eleştirel bir yaklaşımın geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Kapsam

0. Ön Toplantı: Tanışma ve Tanıtma

Kapsam: Koordinatör öğretim üyesi tarafından çalışma grubunun temel konularının aktarılması; okuma metinlerine ve çalışmada yararlanılabilecek ikincil kaynaklara ilişkin açıklamalarda bulunulması; soruların yanıtlanması.

1. Oturum: Temel Kavramların Açıklanması YZ Nedir (ya da Kimdir)?

Kapsam: Yapay Zekâ, Yapay Genel Zekâ, Makine Öğrenmesi, Büyük Dil Modelleri gibi temel kavramların açıklanması; bunlarla ilişkili riskler, olanaklar ve güncel gelişmelerin tartışılması.

Temel tartışma sorusu: YZ bir araç mıdır, bir aktör mü?

2. Oturum: YZ Hukuku YZ'yi Düzenlemek ya da Düzenlememek. İşte Bütün Mesele Bu.

Kapsam: YZ'ye ilişkin temel hukuksal metinlerin etki ve etkinliğinin değerlendirilmesi; AB YZ Yasası'nın ABD Yaklaşımı ile karşılaştırmalı olarak incelenmesi; “overregulation-underregulation” çatışmasının tartışılması.

Temel tartışma sorusu: Risk temelli yaklaşım etkin mi?

3. Oturum: YZ Etik Standartları

Kapsam: Evrensel YZ etik ilkeleri oluşturma çabalarının değerlendirilmesi; UNESCO, OECD, Avrupa Konseyi, IEEE gibi kurumların standartlarının karşılaştırması; etik ilkelerin uygulanabilirliği ve “etik-washing” tartışmaları.

Temel tartışma konusu: Etik ilkeler yalnızca etiket mi?

4. Oturum: YZ Üzerine Düşünmek ve Yazmak

Kapsam: Hazırlanan yazıların sunumu, görüş ve önerilerin paylaşılması; YZ hakkında akademik yazımda dikkat edilmesi gereken hususlar; kavramsal netlik; YZ hakkında yazarken YZ kullanmak (yararlı bir araç mı, yaratıcılığı engelleyen bir ortak mı?); genel değerlendirme*.

[*Bu oturumda temel bir tartışma sorusu bulunmamaktadır. Önceki oturumlara ilişkin genel değerlendirme yapılacak, bu alanda çalışmaya devam etmek isteyen öğrenciler için yararlı olabilecek kaynaklar önerilecek ve irtibat halinde olunabilecek ve takip edilebilecek kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgiler paylaşılacaktır.]

Başvuru Şartları:

- Çalışma grubuna katılmak isteyen öğrencilerin bu grupla neden ilgilendiklerini açıklayan bir niyet mektubu sunmaları gerekmektedir. Niyet mektubu en fazla 500 kelimeden oluşabilir.
- Bu çalışma grubuna katılım için herhangi bir not ortalaması aranmamaktadır. Ancak katılımcı öğrencilerin bilişim teknolojileri ile ilişkili güncel konulara ilişkin merak duymaları, bugünün ve yarının sorunları üzerine düşünmeye hevesli olmaları, yaratıcı düşünmeye ve farklı disiplinler arasında bağlantı kurmaya açık olmaları beklenmektedir.
- Çalışma Grubu katılımcı sayısı en fazla 7 olarak belirlenmiştir.

Çalışma Grubunun İşleyişi ve Öğrencilerden Beklentiler:

- Çalışma grubu her dönem dört kez toplanacaktır. Her bir oturumun 90 dakika sürmesi planlanmıştır. İlk oturumdan önceki bir tarihte genel açıklamaların yapılacağı bir tanışma toplantısı yapılacaktır. Tanışma toplantısı için öngörülen süre 30 dakikadır.
- Katılımcıların toplantıları düzenli olarak takip etmesi beklenmektedir. Çalışma Grubu toplantılarına iki kez mazeretli, bir kez mazeretsiz katılmayan öğrenci çalışma grubuna devam edemeyecektir.
- Katılımcıların, her bir oturumdan önce o oturuma ilişkin olarak belirlenmiş akademik makale, rapor ve/veya mahkeme kararını okuması ve konu üzerine düşünmesi gerekmektedir. Ayrıca her bir oturumdan önce o oturumun konusu ile ilişkili bir kısa bilimkurgu hikayesi katılımcılarla paylaşılacaktır. Her bir oturumun başında tartışmayı açmak için, önceden belirlenmiş katılımcı(lar) paylaşılan metinlerle ilişkili 10 dakikalık bir sunum yapacaklardır.
- Katılımcıların çalışma grubunun son haftasına kadar tek başına ya da başka öğrencilerle birlikte tartışma konularına ilişkin 1000 kelimeyi aşmayacak bir yazı hazırlaması

beklenmektedir. Yazının kapsamı ve konusu -koordinatör öğretim üyesine danışmak
koşuluyla- öğrenci tarafından belirlenebilir ya da öğretim üyesinin önerisi izlenebilir.
Hazırlanan yazılar son oturumdan en geç bir hafta önce öğretim üyesi ve diğer katılımcılar
ile paylaşılacaktır. Son oturumda metinlerin son şekline getirilmesi için koordinatör
öğretim üyesi ve diğer katılımcılar görüşlerini açıklayacaklardır. Koordinatör öğretim
üyesi, yayımı uygun olan metinler için katılımcılara olası yayın kanallarını önerecektir.